

Când v-ați bătut ultima dată, domnule Zimmer?

Nu mai țin minte. Când eram copil, bănuiesc. Aveam vreo unsprezece-doisprezece ani. Chestii de școală. Mă apăram de durul clasei.

Și ce vă face să credeți că vă veți încăiera din nou acum?

Nimic. O simt pur și simplu în mine, atâta tot. Dacă mă va irita ceva, nu cred că mă voi putea abține. Se poate întâmpla orice.

Dar de ce tocmai în avion? De ce nu vă e teamă că v-ați putea pierde controlul pe pământ?

Deoarece avioanele sunt sigure. Toată lumea știe asta. Avioanele sunt sigure, rapide și eficiente și, odată ce ești în aer, nimic nu ți se poate întâmpla. De-asta mi-e frică. Nu din cauză că-mi imaginez că voi muri, ci din cauză că știu că nu se va-ntâmpla așa ceva.

Ați încercat vreodată să vă sinucideți, domnule Zimmer?

Nu.

V-ați gândit vreodată la asta?

Bineînțeles. N-aș fi om dacă n-aș fi făcut-o.

De-asta sunteți acum aici? Ca să vă faceți rost de-o rețetă pentru un medicament grozav, puternic, și să vă faceți felul?

Eu caut uitarea, doctore, nu moartea. Pastilele mă vor adormi și, atâta timp cât sunt inconștient, nu va trebui să mă gândesc la ce fac. Voi fi și-n același timp nu voi fi acolo, iar în măsura în care nu voi fi, voi fi protejat.

Protejat de ce?

De mine însumi. De oroarea de a ști că nu mi se va întâmpla nimic.

Vă așteptați să aveți un zbor liniștit, fără evenimente deosebite. Tot nu înțeleg de ce vă înspăimântă asta.

Pentru că șansele sunt de partea mea. Voi decola și voi ateriza fără nici o problemă și, odată ajuns la destinație, voi coborî din avion viu. Bravo mie, veți spune, dar în momentul în care fac asta, scuipe de fapt pe tot ce cred. Îi insult pe cei morți, doctore. Transform o tragedie într-o simplă chestiune de ghinion. Acum mă înțelegeți? Le spun morților că au murit degeaba.

A înțeles. Nu fusesem chiar atât de explicit, dar doctorul acesta avea o minte delicată și sofisticată și era perfect capabil să-și imagineze restul. J.M. Singh, absolvent al Colegiului Regal de Medicină, internist rezident la Spitalul Universității Georgetown, cu accentul său englezesc distinct și chelia prematură, s-a prins brusc de ce tot încercam eu să-i spun în acel cabinet cu lumini fluorescente și suprafețe metalice strălucitoare. Eram încă pe masa de consultație, încheindu-mi nasturii de la cămașă și privind în jos (nevrând să mă uit la el, nevrând să risc niște lacrimi penibile), când, după o tăcere ce mi s-a părut lungă și apăsătoare, mi-a pus mâna pe umăr.

Îmi pare rău, mi-a zis. Îmi pare sincer rău.

După luni de zile, era pentru prima dată când mă atingea cineva și mi s-a părut stânjenitor,

respingător aproape, să fiu transformat în obiectul unei astfel de compasiuni.

N-am nevoie de mila dumneavoastră, doctore. N-am nevoie decât de niște pastile.

S-a dat înapoi cu o ușoară grimasă, apoi s-a așezat pe un scaun într-un colț. Pe când tocmai îmi terminam de băgat cămașa în pantaloni, l-am văzut scoțând din halat un carnețel de rețete.

Sunt dispus s-o fac, mi-a zis, dar înainte să vă ridicați și să plecați, vreau să vă rog să vă mai gândiți la hotărârea pe care ați luat-o. Cred că pot să-mi imaginez prin ce ați trecut, domnule Zimmer, și ezit să vă pun într-o situație care v-ar putea provoca un asemenea chin. Există și alte mijloace de a călători, după cum știți. Poate deocamdată ar fi mai bine să evitați avioanele.

M-am gândit deja la toate astea, i-am spus, și-am decis că nu. Distanțele sunt pur și simplu prea mari. Următoarea mea destinație este Berkeley, în California, și după aceea trebuie să merg la Londra și la Paris. Trenul până pe coasta de vest face trei zile. Înmulțiți cu doi pentru drumul înapoi, adăugați după aceea încă zece zile pentru a traversa Atlanticul dus și întors, și avem deja un minimum de șaisprezece zile pierdute. Cam ce-aș putea să fac în tot acest timp? Să mă holbez pe fereastră, admirând peisajul?

N-ar fi chiar așa de rău s-o lăsați mai moale. Ar mai reduce din tensiune.

Dar tocmai de tensiune am nevoie. Dacă mi-aș pierde concentrarea acum, m-aș dezintegra. M-aș

risipi într-o sută de direcții diferite și n-aș mai fi în stare să mă adun niciodată.

Era ceva atât de intens în felul în care am rostit acele cuvinte, ceva atât de pătimaș și nebunesc în timbrul vocii mele, că doctorul aproape că a zâmbit – sau cel puțin a părut să-și reprime un zâmbet.

Ei bine, nu vrem să se întâmple una ca asta, nu-i așa? a zis el. Dacă sunteți atât de hotărât să zburăți, foarte bine, faceți-o. Dar haideți să ne asigurăm c-o veți face într-o singură direcție. Și, cu acest comentariu ciudat, a scos un stilou din buzunar și a mâzgălit niște semne indescifrabile pe rețetă. Poftim, mi-a zis, desprinzând rețeta din teanc și punându-mi-o în mână. Biletul dumneavoastră pentru Air Xanax.

N-am auzit în viața mea de el.

Xanax. Un medicament puternic, foarte periculos. Folosiți-l cum v-am indicat, domnule Zimmer, și vă veți transforma într-un zombi, într-o ființă fără sine, într-un boț de carne inconștient. Puteți zbura peste continente și oceane întregi cu chestia asta și vă garantez că nici măcar n-o să vă dați seama că v-ați ridicat de la sol.

A doua zi după-amiaza eram în California. La mai puțin de douăzeci și patru de ore după aceea, intram într-una din sălile de proiecție de la Arhiva de Film Pacific pentru a viziona încă două din comedile lui Hector Mann. *Încălceală de la un tango* s-a dovedit a fi una dintre producțiile sale cele mai năvalnice și mai efervescente; *Bucuriile*

de-acasă – una dintre cele mai precaute. Am petrecut mai bine de două săptămâni cu aceste filme, întorcându-mă în clădire în fiecare dimineață la ora zece fix, iar când aceasta s-a închis (de Crăciun și de Anul Nou), am continuat să muncesc la hotel, citind cărți și aprofundându-mi notițele în vederea următoarei etape a călătoriilor mele. Pe 7 ianuarie 1986 am mai înghițit câteva dintre pilulele magice ale doctorului Singh și-am zburat de la San Francisco la Londra – zece mii de kilometri non-stop în Catatonia Express. De data asta a fost nevoie de o doză mai mare, dar și așa tot am fost îngrijorat că nu va fi destul și, drept urmare, chiar înainte de a mă urca la bordul avionului, am mai luat o pastilă. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu e cazul să încalc indicațiile doctorului, dar gândul că m-aș putea trezi în timpul zborului era atât de înspăimântător, că aproape m-am adormit pentru vecie. În vechiul meu pașaport există o viză care dovedește că am intrat în Marea Britanie pe 8 ianuarie, dar eu nu țin minte nici c-am aterizat, nici c-am trecut prin vamă și nici cum am ajuns la hotel. M-am trezit într-un pat străin pe data de 9 ianuarie și atunci viața mea a luat-o de la început. Niciodată nu mă mai pierdusem atât de serios de mine însumi.

Mai rămăseseră patru filme – *Văcarii* și *Domnul Nimeni* la Londra, *Marionete* și *Recuzitorul* la Paris – și mi-am dat seama că asta era singura șansă pe care o aveam de a le vedea. Puteam oricând să revizitez arhivele americane dacă era nevoie,

dar o întoarcere la Institutul Britanic de Film și la Cinémathèque era în afara oricărei discuții. Reușisem acum să mă aduc în Europa, dar n-aș mai fi putut să încerc imposibilul încă o dată. Din această cauză am sfârșit prin a sta la Londra și la Paris mult mai mult decât era necesar – aproape șapte săptămâni în total –, petrecându-mi jumătate de iarnă ascuns în vizuină, ca o sălbăticiune subpământeană înnebunită. Și până atunci fusesem metodic și conștiincios, dar proiectul ajunsese acum la un alt nivel de intensitate, o dârzenie de la care nu mai era decât un pas până la obsesie. Scopul meu declarat era să studiez și să ajung să cunosc filmele lui Hector Mann, dar adevărul e că mă-nvățam de fapt pe mine cum să mă concentrez, mă antrenam să mă gândesc doar la un lucru și la nimic altceva. Era o viață monomaniacală, dar era singurul mod în care reușeam să trăiesc în acel moment fără să mă fac fărâme. În februarie, când m-am întors în cele din urmă la Washington, am dormit într-un hotel de la aeroport, ca să scap de efectele Xanax-ului, și apoi, dis-de-dimineată, mi-am recuperat mașina din parcare pe termen lung și-am plecat la New York. Nu eram pregătit să mă întorc în Vermont. Dacă voiam să scriu cartea, aveam nevoie de un loc în care să m-ascund și, dintre toate orașele din lume, mi s-a părut că New Yorkul mă va călca cel mai puțin pe nervi. Am petrecut cinci zile căutând un apartament în Manhattan, dar nu s-a ivit nimic. Era pe vremea

boom-ului de pe Wall Street, cu aproape doi ani înainte de criza din '87, și nu prea se găseau locuințe de închiriat și subînchiriat. În cele din urmă am trecut podul în Brooklyn Heights și-am luat primul lucru care mi-a fost prezentat – un apartament cu două camere pe strada Pierrepont, care de-abia apăruse pe piață în dimineața aceea. Era scump, insalubru și aiurea împărțit, dar m-am considerat norocos că l-am găsit. Am cumpărat o saltea pentru una din camere și un birou cu un scaun pentru cealaltă, apoi m-am mutat. Contractul de închiriere era pentru un an. Era valabil din data de 1 martie și aceea a fost și ziua în care am început să scriu cartea.